Zaterdag 2 Februari 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4726

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rusland en Engeland beschuldigen elkaar

Joegoslavie's nieuwe grondwet communistische georienteerd

Churchill naar Havana.

VISJINSKY EN BEVIN LUCHTEN HUN HART.

Ruslands afgevaardigde, Anrei Visjinsky, verklaarde voor e Veiligheidsraad, dat de aanezigheid der Britse troepen in ellas dient om de „anti-demoatische elementen" in dat land steunen.

„De verschrikkingen die thans Hellas plaats vinden, de terur, die er heerst zijn bekend n eenieder", aldus Visjinsky. Het is niet nodig deze hier te ewijzen". Hij beschreef de toeand als een gebaar opleverend oor de internationale vrede en eiligheid.

Visjinsky sprak toen de Veigheidsraad begon om Ruslands s, om op te treden in de Helense situatie, te overwegen. De aad dient te bepalen of de behuldigingen welke door Rusnd speciaal over het optreden er Britse troepen in Hellas gean werden verder onderzocht oeten worden.

Het eerste deel van Visjinky's erklaring was gewijd aan de beering, dat Ruslands beschuldingen met betrekking tot Hellas et nieuw zijn. Hij onthulde, dat achten werden gedaan bij de onferentie te Berlijn tussen Truan, Stalin en Attlee, bij de conrentie der Ministers van Buinlandse Zaken te Londen in eptember en bij de bijeenkomst r Noordamerikaanse, Britse en ussische Ministers van Buitenndse Zaken te Moskou in Deember. Visjinsky zeide heden Vrijdag) een telegram uit Athee ontvangen te hebben waarin elding wordt gemaakt van „een ieuwe uitbarsting van fascistiche terreur in Athene en op de lakten buiten de stad gedurende e laatste dagen. Het telegram eide, dat benden bandieten areidersbijeenkomsten opbraken, aarbij geholpen door de politie n aanhangers van de Xitos (de onarchistische groep) met geruikmaking van mitrailleurs. Vele personen zouden zijn gevond.

Visjinsky ontving nog een aner telegram uit Athene gedaeerd 21 Januari waarin gemeld erd, dat de koningsgezinden de vorige dag een „putsch" begonen waren in Pelopponesus.

Hij las uit het telegram voor, dat de monarchisten goed bewapend en geuniformeerd waren, dat zij de gevangenis overrompelden en meer dan dertig leden van de fascistische organisatie die daar opgesloten waren wegens moorden bevrijdden. Ook ontvoerden zij verschillende leden van de EAM (de linkse groep) welke door Visjinsky beschreven werd als „het front van alle werkelijk democratische elementen in het land". Het lot van deze mensen zou nog niet bekend zijn. Visjinsky zeide te willen aantonen dat er een volledig voorbereid plan is van de monarchistische fascistische organisatie. Hij beweerde, dat de monarchistische pers vele onjuiste berichten verspreidde volgens welke de communisten gereed zouden zijn een revolutie te beginnen in de Pelopponesus en over geheel Hellas.

Visjinsky besloot zijn toespraak, welke langer dan een uur duurde, met de eis dat de Britse strijdkrachten „snel en onvoorwaardelijk" uit Hellas teruggetrokken worden, omdat zij „bijdragen aan de wanorde in het reeds geterroriseerde land".

Bevin dient van repliek.

Onmiddellijk nadat Visjinsky klaar was met spreken stond Bevin op om antwoord te geven. Hij deelde aan de Veiligheidsraad mede, dat „het werkelijke gevaar voor de wereldvrede is de onophoudelijke propaganda en de onophoudelijke aanvallen op Groot Britannië door de radio van Moskou en de communisten alsof er geen vriendschap bestond met het Britse volk".

ERNEST BEVIN
Ja of neen.

Zonder verder om de zaak heen te draaien zeide Bevin van de Veiligheidsraad een rechtstreekse verklaring en geen compromis te verlangen.

„Ik wil een direct antwoord, ja of neen. Hebben wij de vrede in gevaar gebracht?" Bevin sloeg met de vuist op tafel om zijn woorden kracht bij te zetten.

„Een Geallieerd land is gerechtigd troepen te hebben in een ander land indien daartoe uitgenodigd. Indien de Helleense regering besloten had dat zij ons niet wilde zouden wij geen poging hebben gedaan om ons aan haar op te dringen". Integendeel, zeide hij, dat toen de quaestie zich voordeed of de Britse strijdkrachten zich zouden terugtrekken, de Helleense regering erop aandrong, dat men zou blijven om de orde te handhaven. Bevin verklaarde, dat de Britse troepen in Hellas geen enkele fractie hadden gesteund en hadden nagelaten om het land een regering op te dringen van de minderheid.

„Wij konden hebben gedaan wat mijnheer Visjinsky gedaan heeft in Roemenië, zeide hij, „Wij konden een minderheidsregering hebben gevestigd. Wij hadden de macht. Wij hebben dat niet gedaan. Wij lieten de Grieken hun eigen regering vormen. Wij geloven dat democratie van onderen af moet komen en niet van boven moet worden opgelegd.

Hellas achter Groot Britannië.

Thanasis Aghnideh, de Helleense Ambassadeur in Londen die hoofd is van de Helleense afvaardiging naar de Organisatie der Verenigde Landen, sprak onmiddellijk na Bevin om te pleiten voor het aanblijven der Britse troepen. „Ik verklaar nadrukkelijk dat de Britten zich op geen enkele tijd hebben ingelaten met de binnenlandse zaken van Hellas. Zij helpen Hellas slechts in ruil voor de Helleense bijdrage aan de oorlogsinspanning. De Helleense regering beschouwt de aanwezigheid der Britse troepen in Hellas als onontbeerlijk om de orde te handhaven en een politieke stabiliteit tot stand te brengen". Hij ontkende, dat er enige bedreiging bestaat voor aangrenzende landen zoals Joegoslavië, Albanië en Bulgarije.

Aan het einde van de vergadering van de Veiligheidsraad zaten Bevin en Visjinsky naast elkaar. Zij leunden naar elkaa; toe en koutten hartelijk waarbij zij beiden pret schenen te hebben.

De Raad besloot om niet onmiddellijk een beslissing te nemen, doch de zitting tot Maandag te schorsen (Londen, (AP) 1.2).

JOEGOSLAVIË'S NIEUWE GRONDWET.

Joegoslavië's nieuwe grondwet, waarin het land tot republiek werd uitgeroepen werd unaniem ontbinding door de grondwet sip Broz (Tito) werd tot Premier uitgeroepen. De wetgevende vergadering stemde om haar eigen ontbinding door de grondwet te goed te keuren. Men gaf Tito het maandaat om een nieuwe regering te vormen. De republiek plaatst Joegoslavië onder een regering, welke ergens ligt tussen die van Rusland en van de Westelijke democratieën. Behalve een einde te maken aan het koningschap, voert de grondwet de scheiding van de kerk en staat door en voorziet hij in de verdeling van de landbouwgronden onder degenen, die deze werkelijk bebouwen. De grondwet maakt duidelijk dat de economische vrijheid ernstig beperkt zal worden door staatstoezicht (Beograd, (AP) 1.2).

JOEGOSLAVISCHE CONCENTRATIEKAMPEN.

Een bericht van het nieuwsagentschap Ansa uit Triëst meldt, dat volgens vier gerepatrieerde Italiaanse oorlogsveteranen 30.000 Italianen in Joegoslavische concentratiekampen worden gehouden, „waar ranselingen aan de orde van de dag zijn". De Italiaanse veteranen en burgers, die uit Venezia Giulia gedeporteerd werden, zouden dagelijks gedurende vele uren dwangarbeid moeten verrichten en daarbij bijna naakt zijn. Het voedsel is ook onvoldoende. Velen overlijden als gevolg van typhus, dysenterie en longontsteking (Rome, (AP) 1.2).

MOORD IN ROEMENIË.

De radio van Boekarest maakte bekend, dat Luitenant Kolonel Peter Nekrasievitsj, het Russisch lid van de Geallieerde Commissie van Toezicht voor Roemenië, vermoord werd. Volgens de radio zou hij de begrafenisplechtigheden, die Woensdag gehouden werden in de Russische Ambassade in Roemenië hebben verklaard, dat Nekrasievitsj vermoord werd door „fascistische resten, die nog aciief zijn in Roemenië en hun heil zoeken in terreurdaden". De radio verstrekte geen biezonderheden over de moord, doch zeide enkel dat de Commissaris is gevallen als slachtoffer van een laaghartige aanslag op zijn leven bij terugkeer van een missie naar Pitesata. De begrafenis werd bijgewoond door den Roemeensen Premier Peter Groza en leden van de Noordamerikaanse, Britse en Russische missies (Londen, (AP) 1.2).

GEEN BURGEROORLOG MEER.

Het volle vertrouwen, dat er geen burgeroorlog meer zal zijn, in China werd tot uiting gebracht door Tsou En Lai, die zelde, dat met uitzondering van de botsingen op kleine schaal in Sjantoeng en in het Oostelijk gebied van Kwantoeng nabij Canton er vrede heerst over het gehele land. Hij bevestigde, dat de communistische partij bereid is ten volle de overeenkomsten, welke bereikt werden op de politieke conferentie, ten uitvoer te brengen. Tsjou bevestigde, dat de communistische strijdkrachten zullen worden gereduceerd tot twintig divisies, hetgeen de demobilisatie van ongeveer drie-vierden van het communistische leger met zich medebrengt. Hij zeide, dat het militaire comité van drie, waarvan Generaal Marshall voorzitter is, spoedig de zaken ernstig zal aanvatten.

Hij gaf toe, dat twee Russische vliegtuigen Yenan bezochten binnen de laatste twee maanden doch zeide dat dit bezoek slechts plaats vond om medische voorraden en twee dokters te brengen (Tsjoengking, (AP) 1.2).

HET AFTREDEN VAN IRAKS PREMIER.

Een ingelichte persoon maakte bekend, dat het aftreden van Hambi Pratsjatsji, den 56-jarigen Premier van Irak, eerder het geval was van een „ouden vermoeiden man, die gaat rusten dan van een energieken jongen man die uit de politiek gestoten wordt". Een woordvoerder van de Irakese Ambassade zeide, dat geen officiële mededeling werd ontvangen over het aftreden van Patsjasji en zijn cabinet (Londen, (AP) 1.2).

EEN DEPARTEMENT VAN VOORLICHTING.

Het desbetreffende comité van de Organisatie der Verenigde Landen stemde unaniem om de vestiging van een Departement van Voorlichting der Verenigde Landen voor te stellen. Daarvóór had de Noordamerikaanse Senator Arthur Vandenberg, Republikein van Michigan, erop aangedrongen dat het Departement zou optreden door middel van de bestaande middelen ter verspreiding van het nieuws. Of Vandenberg bedoelde dat persagentschappen. nieuwsbladen of regeringsvoorlichtingsbureaux zouden moeten worden gebruikt, was niet direct duidelijk. Hij zeide echter, dat het regeringsvoorlichtingsbureau in de Verenigde Staten zich zodanig heeft vertakt, dat het ondragelijk is geworden (Londen, (AP) 1.2).

CHURCHILL NAAR HAVANA

Winston Churchill is van Miami naar Havana, Cuba, gevlogen. Om 15.09 uur op Vrijdag landde de speciale bommenwerper van het Noordamerikaanse leger, waarmede Churchill de tocht maakte, op het vliegveld van Havana. Hij was vergezeld van Mevrouw Churchill en zijn gastheer van Miami Beach, Kolonel Frank W. Clarke, een Canadees (Havana, (AP) 1.2).

HORE BELISHA IN MIAMI.

Hore Belisha verzekerde de Verenigde Staten ervan, dat er voldoende ruimte is op de Latijns Amerikaanse markt voor Noordamerikaanse en Britse producten. Er behoeft geen rivaliteit tussen de twee landen te bestaan, zeide hij. Hore Belisha was juist aangekomen van een uitgebreide tocht door Middel- en Zuid-Amerika. Hij zeide, dat er voldoende afneming is voor iedereen, die goederen te verkopen heeft.

Belisha ontkende evenwel, dat zijn reis iets uitstaande had met Britse handelsbelangen. Hij zeide er slechts geweest te zijn als politicus en niet met een officiële opdracht (Miami, (AP) 2.2).

KOMT ER EEN NIEUWEN CARDINAAL?

De persdienst Pucci voorspelde, dat Zijne Heiligheid de Paus nog een cardinaal zal creëren ter vervanging van Cardinaal Boetto, die Donderdag te Napels overleden is. Als gevolg van Boetto's dood werd het College van Cardinalen op 69 gebracht. De Paus zou evenwel een volledig college van 70 wensen (Vaticaanstad, (AP)

EEN VRAAG AAN DE ARGENTIJNSE REGERING.

De Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken James F. Byrnes maakte bekend, dat hij den Noordamerikaansen Zaakgelastigde in Buenos Aires opdracht heeft gegeven om de Argentijnse regering te vragen of zij het eens is met de gepubliceerde berichten waarin de Noordamerikaanse Ambassade ervan beschuldigd werd wapenen naar Argentinië te hebben gesmokkeld. De beschuldiging werd gedaan door Peron in een vraaggesprek met den correspondent van de „New York Times" Frank Kluckhohn.

Volgens het verslag zou Peron hebben beweerd, dat de Argentijnse politie voortdurend wapenen in beslag neemt die over de rivier La Plata worden gesmokkeld. Hij was van mening, dat de Noordamerikaanse Ambassade daarbij betrokken is.

TRYGVE LIE GEKOZEN.

De benoeming van Trygve Lie tot Secretaris-Generaal van de Organisatie der Verenigde Landen is door de Algemene Vergadering bekrachtigd met 46 stemmen voor en 3 tegen. Haïti en Paraguay waren niet aanwezig bij de stemming. Het is niet bekend welke landen tegen hem stemden aangezien de stemming geheim was.

Hedenmorgen werd Lie officieel beëdigd op een speciale bijeenkomst van de Algemene Vergadering. Hij beloofde daarbij zo onzijdig mogelijk te zullen staan tegenover alle internationale problemen en conflicten die zich zullen voordoen. (Londen.

het nieuws van vandaag

Op felle wijze hebben de leiders der Russische en Britse afvaardigingen in de Veiligheidsraad gisteren het optreden van hun wederzijdse landen gelaakt.

Visjinsky van Rusland beweerde, dat de Britse strijdkrachten de „anti-democratische elementen" in Hellas steunen en daardoor de wereldvrede bedreigen. Bevin van Engeland zeide, dat de communistische propaganda uit Moskou de werkelijke bedreiging vormt voor de vrede.

Geen van beiden week maar enigszins af van zijn standpunt en Bevin eiste zelfs, dat de Veiligheidsraad zich over het Britse gedrag in Hellas — hetwelk onder behandeling is — onomwonden zal uitspreken.

Het is duidelijk, dat de twee grote mogendheden bezig zijn elkaar de heerschappij in Hellas en in feite in het gehele Nabije Oosten te bestrijden. Niettemin is het goed dat men dat openlijk doet en dat de Organisatie der Verenigde Landen dit ten minste mogelijk heeft gemaakt. De vraag is maar of de Russen lang genoeg de critiek zullen verdragen en zich niet zullen terugtrekken als zij enkele nederlagen lijden.

Moskou zou natuurlijk gaarne zien, dat de gehele Balkan in de Russische „spheer" komt te liggen. Hellas is de sluitsteen die ontbreekt, aangezien de regeringen van Roemenië, Bulgarije, Joegoslavië en Albanië reeds door de communisten beheerst worden. Enkele dagen geleden werd gemeld, dat Albanië een communistisch staatsstelsel kreeg. Heden kan men vernemen, dat Joegoslavië een nieuwe grondwet kreeg, welke sterk communistisch georiënteerd is. Tito bleef natuurlijk Premier.

Toevallig wordt juist thans in de Russische bladen propaganda gemaakt om te stemmen op de communistische candidaten (er zijn geen andere), omdat zij „er ernaar zullen streven dat „de grenzen ontoegankelijk zullen worden gemaakt voor den vijand", alsook om het Rode leger en de Rode vloot te versterken. Men ziet het, Rusland komt thans openlijk uit voor zijn politiek om een cordon rondom zich te werpen en meer vertrouwen stelt in zijn eigen macht dan in internationale samenwerking.

De Geschiedenis in wording — V,

Communisme en Democratie.

De vorige week wezen wij er in deze rubriek reeds op, dat de grote mogendheden steeds openhartiger worden over haar ware onderlinge betrekkingen. Moest men tijdens de oorlog de schijn ophouden van eensgezindheid, teneinde niet door den groteren vijand verpletterd te worden, thans gaat men openlijk tegen elkaar te keer en neemt geen blad voor de mond om te zeggen waar het op aan komt.

Tussen de Verenigde Staten en Groot Britannië botert het niet al te best, hetgeen deze week weer bleek, toen verschillende Noordamerikaanse Senatoren te kennen gaven dat zij er niet veel voor gevoelen om de lening van 3750 millioen dollar aan het Verenigde Koninkrijk goed te keuren.

Tussen de Verenigde Staten en Groot Britannië enerzijds en Rusland anderszijds heerst evenwel een gevoel van achterdocht dat men niet kan verbergen. Wat het Russische volk denkt valt moeilijk te achterhalen gezien de strenge Russische censuur en het feit dat de Russen zelf aarzelen om hun ware gevoelens aan een vreemden correspondent of wie dan ook mede te delen, beangst als zij zijn voor represailles van de Russische overheid.

In de Verenigde Staten en Engeland echter waar niemand bevreesd is om ronduit voor zijn mening uit te komen, zelfs al moet men critiek oefenen op zijn eigen regering, is het duidelijk dat men de Russische bedoelingen niet vertrouwt. Men gelooft niet dat Rusland van plan is zijn woord te houden, zij het met betrekking tot Bulgarije en Roemenië, Korea, China of Japan. Men herinnert zich maar al te goed de Russische beloften aan Polen en de Baltische republieken. Nu leest men over Iran.

In de Verenigde Staten zeker bestaat op het ogenblik een werkelijke openbare mening ten opzichte van Rusland en deze kan het best worden opgesomd door de woorden „twijfel" en „achterdocht". Dezelfde openbare mening vindt men ook op Curaçao waar men de laatste tijd voor zijn lectuur grotendeels aangewezen geweest is op de Verenigde Staten. De best gestelde communiqué's van conferenties der Grote Drie hebben deze publieke mening niet kunnen wijzigen. Hoe zou het anders ook kunnen? Zolang de mannen in het Kremlin hun tactiek voortzetten om openlijk of verborgen niet-Russische volken te onderwerpen aan de macht van de Sovjets, de andere landen voor een fait accompli te stellen en steeds weigeren om hun onrechtvaardige winsten prijs te geven, zal men in Noord-Amerika of hier geen gunstige publieke mening ten opzichte van Rusland kunnen kweken. En blijkbaar is dat eveneens het geval in Engeland. Wij zouden ons anders niet kunnen indenken, dat Ernest Bevin, de Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken, tijdens de debatten in de Veiligheidsraad zo onomwonden zou kunnen verklaren, dat Moskou en de communistische propaganda het werkelijke gevaar voor de wereldvrede leveren.

Bevin gaf hiermede uiting van wat velen reeds lang denken, [illegible] openlijk heeft durven verklaren sedert de beëindiging des oorlogs. Tevens bracht hij hiermede het conflict naar voren dat reeds lang smeult tussen — wat men in de Westerse landen noemt — de democratie en het communisme. Wij weten dat ook de communisten zich democraten noemen en alles wat zich pal tegen hen verzet als fascisme afschilderen, om de klaarblijkelijke bedoeling om zo over de gehele wereld een grotere aanhang te verwerven. Het is immers de democratie die thans zegeviert!

Jammer is, dat velen zich werkelijk van de wijs laten brengen en, met de belofte dat zij de rijkdommen zullen mogen delen, het communisme nalopen. Doch dit alles neemt niet weg dat er een groot principieel verschil bestaat tussen de democratie en het communisme. Want waar de democratie de verdraagzaamheid oefent, beoogt het communisme langs slinkse wegen en zo nodig met geweld zijn alleenheerschappij te vestigen. Men behoeft niet lang naar voorbeelden te zoeken. Rusland is er zelf het beste voorbeeld van. Andere voorbeelden kan men vinden in de landen die onder de Russische invloedsspheer staan. Nog dezer dagen werd zowel in Londen als in Washington officieel verklaard, dat in Polen de „Veiligheidspolitie" (sic) helpt om politieke tegenstanders van de communistische regering te vermoorden. Ook de vervolging der Katholieke Kerk — het grootste bolwerk tegen fascisme zowel als communisme — door de communisten spreekt voor zichzelf.

De communistische propaganda tracht natuurlijk de wereld wijs te maken dat de Kerk het fascisme steunt, doch hoe dwaas dat is blijkt weer allerduidelijkst uit hetgeen telkens weer bewezen wordt op het proces te Neurenberg — hoe de Duitse fascisten de Kerk op allerlei wijzen afbreuk trachtten te doen en hoe de Kerk de nazies om de tuin leidde. De encycliek van Paus Pius XI waarin Hij het nazisme veroordeelde moest zelfs door Mgr. Spellman naar Duitsland worden gesmokkeld. Moge men daarom nu het conflict tussen democratie en fascisme aan de oppervlakte komt, tijdig de communistische propaganda onderkennen.

C. C. C. protesteert tegen vestigingsontwerp.

Belemmering van Industrialisatie gezien.

Men vreest te grote macht van het Bestuur.

De volgende brief werd dd. 12 Januari jl. door de Raad van Toezicht der Cooperatieve Consumenten Vereniging „Curaçao" (CCC) aan de Staten gezonden:

„Edel Grootachtbare Heren,

Het ontwerp-Landsverordening houdende bepalingen betreffende de vestiging van ondernemingen, waarin een bedrijf wordt uitgeoefend, zal velen verrast hebben. Speciaal het tijdstip waarop dit nieuwe ontwerp wordt ingediend en de algemene strekking daarvan, mag èn politiek èn sociaal gezien bevreemdend worden geacht.

Het is een vaststaand feit, dat in de jaren 1930-1937 een grote stroom van vreemdelingen in Curaçao winkels vestigden. Dat was niet aangenaam voor de bestaande winkelstand en speciaal niet voor die kooplieden, die de activiteit en bekwaamheid misten om zich tegen de nieuwe concurrentie staande te houden.

Een ding echter wordt dikwijls vergeten. Door de plotselinge welvaart tengevolge van de olie, heerste er tot 1930 een hoog conjunctuur, waarbij de bestaande handelszaken slapende rijk konden worden. Iedere prijs werd betaald, mededinging was er vrijwel niet.

Sommige kooplieden beschouwden die tostand als de natuurlijke orde der dingen. In wezen was het een buitensporigheid, waarbij het algemeen belang danig werd geschaad. Want het kopende publiek was daarvan de dupe. Het prijsniveau was in die jaren voor arbeiders, bedienden, employé's en ambtenaren fantastisch hoog, dus hun levensstandaard laag.

In het jaar 1937 was dit prijsniveau sterk gedaald, voornamelijk door de grotere concurrentie. En desondanks was de handel in het algemeen nog zeker niet in het minst noodlijdend geworden, integendeel de koopman verkeerde nog steeds in een bevoorrechte positie vergeleken bij andere bevolkingsgroepen.

Het mag dan ook wel eens gezegd worden, dat de grotere concurrentie door de vestiging van zaken van vreemdelingen een grote zegen voor het algemeen belang is geweest.

Aangezien tot nu toe alleen de kooplieden niet-vreemdelingen min of meer georganiseerd waren, zijn te eenzijdig klachten tegen vreemde kooplieden vernomen en is nimmer op de voordelen voor de verbruikers — het publiek — gewezen.

Dit alles wil niet zeggen, dat wij een onbeperkte toestroom van vreemde kooplieden wensen. Curaçao behoeft niet een vergaarbak te worden van lieden, die elders niet terecht kunnen.

Maar Curaçao bestaat van een internationale industrie en een internationale handel. Men moet daarom een beetje verder kunnen kijken dan tot de winkel van een buurman, die hetzelfde goed te koop heeft.

Indien men deze handel belemmert in plaats van bevordert, indien men handelsbeperkingen invoert in plaats van opheft, gaat men in tegen de bestaande naoorlogse strevingen en tegen het belang van Curaçao.

Curaçao kan zich een commerciële inteelt niet permitteren, als het zijn plaats op internationaal handelsgebied niet wil verliezen.

Behalve echter het belang van de handel zelf en van de verbruikers, is er nog een reden, waarom het nieuwe ontwerp uit den boze is.

Dit is het zoveelste ontwerp in enige jaren tijds, waarbij wordt vastgesteld, dat het Bestuur — de uitvoerende macht — op een bepaald terrein almachtig zal worden, zonder aan regels gebonden te zijn.

Het Bestuur zal bepalen of het een vergunning wil geven. De vergunning wordt geweigerd, niet om objectieve feitelijke gronden, maar omdat het Hoofd van het Departement van Sociale en Economische Zaken een opvatting heeft. Van deze willekeurige mening wordt de gehele industrie en handel afhankelijk gemaakt.

Terwijl ieder ander land de straffe oorlogsmaatregelen afschaft en weer tot een rechtsstaat terugkeert, zou Curaçao het omgekeerde willen proberen.

Wij kunnen ons niet voorstellen, dat uw College een dergelijke politiek zal onderschrijven.

Tenslotte vragen wij ons af, waarom het nodig is met het onderhavige voorstel te komen. Van enige algemene klacht tegen de Verordening van 1937 hebben wij niet gehoord. De bezwaren in verband met die regeling, betreffen de uitvoering daarvan. Een register is nooit ingevoerd, het toezicht te slap geweest. Maar de contrôle is thans vereenvoudigd en in het register is inmiddels voorzien door het Handelsregister.

Indien men slechts de (overigens in practijk zelden benutte) mogelijkheden tot ontduiking van de bestaande verordening wegneemt, blijf er een alleszins effectieve regeling over.

Slechts verdient het dan nog aanbeveling om de dingen bij hun naam te noemen. De gehele verordening is opgezet om overdreven toename van winkels van vreemdelingen te voorkomen. Aan industrie is daarbij niet gedacht. Men kan moeilijk beweren, dat men zoekt naar industriële mogelijkheden voor Curaçao — hetwelk immers op één kurk drijft — en tegelijk de vestiging van industrieën gaan bemoeilijken. Het omgekeerde moet plaats vinden. Men moet trachten vreemde industrieën te interesseren om zich hier te vestigen.

Wij willen thans enige opmerkingen maken omtrent de artikelen van het ontwerp.

Artikel 1, 2e lid: De vermelding cooperatieve verenigingen", is misschien een aanduiding uit welke hoek dit ontwerp uiteindelijk voortkomt?

In ieder geval gaat het niet aan op deze wijze het cooperatieve streven te bemoeilijken. Ons is geen land ter wereld bekend, waar iets dergelijks ooit is voorgesteld of aangenomen. Wij weten, dat enige kooplieden onze pas opgerichte cooperatieve vereniging met hand en tand bestrijden en daartoe geen middel onbeproefd laten. Onder deze is nota bene zelfs een buitenlandse rechtspersoon.

Deze practijken, waarbij men handig gebruik maakt van crisismaatregelen en dwang, zullen wij ter gelegener tijd aan de kaak stellen.

Doch ieder nuchter mens ziet duidelijk in, dat een cooperatieve vereniging slechts dan een gevaar voor de bestaande handel oplevert, indien deze niet goed is. Tot ons genoegen is het groepje, dat moord en brand schreeuwt, dan ook klein zij het luidruchtig.

Een nieuwe Verordening op de Cooperatieve Verenigingen ware dan ook nuttiger dan deze uiting van tegenwerking.

Voorts is het van het allergrootste belang om alle vormen van import- en agenturenhandel vrij te laten. Indien zulks niet geschiedt, dwingt men dan détailhandel en het publiek bepaalde goederen te kopen. Dit houdt nieuwe, betere of goedkopere artikelen van de Curaçaose markt af, omdat de bestaande agenten hun bestaande agentschappen zullen prefereren. Uit de vermelding van importeurs, agenten, blijkt dan ook het sterk protectionistische karakter van het onderhavige ontwerp.

De bepaling, dat bestuurders van naamloze vennootschappen steeds geacht worden een zaak te drijven, is merkwaardig. Dat sluit in, dat bijvoorbeeld een directeur van de C.P.I.M. of welke andere maatschappij ook, die niet in Curaçao woont en Curaçao een bezoek wil brengen, eerst toestemming moet vragen, om hier een denkbeeldige zaak te drijven, anders begaat hij een strafbaar feit. Men mag zonder toestemming geen directeur zijn, immers geen (denkbeeldige) zaak drijven.

De vermelding „naamloze vennootschappen" heeft de strekking vreemd kapitaal af te stoten van dit lid is dan ook ongelukkig en staat ver ten achter bij de bestaande verordening.

Artikel 2. Ook de formulering van dit artikel met zijn herhalingen is slechter dan het bestaande overeenkomstige artikel.

Artikel 5. Op de gevaren verbonden aan de almacht van de uitvoerende macht is reeds gewezen.

Artikel 6. Eveneens is reeds gewezen op het gevaar regels en wetgeving te vervangen door ambtelijke voorwaarden.

Artikel 9. Bij vele kooplieden op Curaçao en Aruba bestaat de opvatting, dat de Kamer van Koophandel een particuliere vereniging van Curaçaose kooplieden is, die de speciale belangen van deze groep moet behartigen. Op Aruba is deze opvatting zelfs zeer sterk.

Niets is minder waar. De Kamer van Koophandel is een publiekrechtelijke instelling, belast met het behartigen van bepaalde belangen van de handel. Een overheidsinstantie dus.

In het ontwerp heeft men blijkbaar het karakter van de Kamer van Koophandel ook niet juist aangevoeld, waar men deze Overheidsinstantie het recht geeft in beroep te gaan bij de hoogste Overheidsinstantie van de beslissing van een andere Overheidsinstantie.

Wij willen derhalve bij uw College erop aandringen het onderhavige ontwerp niet aan te nemen, zulks in het belang van de verbruikers en van de handel zelf. Het ontwerp is strijdig met de sociale-, economische- en politieke stromingen van dit gebiedsdeel.

Het ware raadzaam in plaats daarvan de verordening van 1937 te wijzigen, door deze alleen te laten slaan op het vestigen en drijven van winkels, en voorts daarin de bepalingen omtrent een register te laten vervallen en de bepalingen omtrent naamloze vennootschappen iets scherper te formuleren. Indien daarbij gevoegd wordt een beter toezicht zal een afdoende rem zijn geschapen tegen nodeloze toeloop van vreemde kooplieden, zonder dat andere belangen worden geschaad".

Bevin.

In tegenstelling met Clement Attlee is Ernest Bevin, de Britse Minister van Buitenlandse Zaken, een arbeider in de ware zin des woords.

Deze zwaargebouwde man van 200 pond (beweerd wordt, dat hij de afgelopen vijf jaar niet minder dan 50 pond achteruitging in gewicht), is de grote leider van Engelands vakbonden.

Terwijl Attlee in zijn jonge jaren zag hoe anderen honger leden, heeft Ernie Bevin aan zijn eigen maag gevoeld wat honger lijden betekent.

Reeds als jongen van tien jaar moest hij aan de slag.

Hij kon toen wat lezen en schrijven en met deze kennis gewapend, begon hij de strijd om het bestaan.

Hoewel hij uit eigen ervaring weet wat misère betekent, heeft geld voor hem geen betekenis.

Drie maal had hij in de adelstand verheven kunnen worden. Steeds weer weigerde hij.

Ernies vader was een boerenarbeider. Hij en Ernies moeder stierven, toen de knaap nauwelijks acht jaar oud was.

Ernie verliet toen Winsford in Somersetshire waar hij in 1884 geboren werd en trok naar een andere zuster in Devonshire bij wie hij twee jaar bleef.

Toen begon zijn werkmansbestaan voor zes stuivers per week.

Kort daarop vond hij een baantje voor een shilling per week.

Ook in deze betrekking bleef hij niet lang.

Zijn volgende „job" was in een restaurant. Van het eethuis ging hij in een winkel werken en daarna werd hij tram-conducteur.

Intussen las hij geregeld de kranten en had biezondere belangstelling voor de redevoeringen, die gehouden werden in het Parlement.

Met de dokwerkers raakte hij spoedig bevriend en zo leerde hij ook de noden van deze groep arbeiders kennen.

Spoedig beschouwden de dokwerkers Ernie Bevin als een der hunnen en hij werd lid van de locale unie.

Op 26-jarige leeftijd stichtte hij de Bristol Unemployed Union. Hij werd gekozen tot secretaris, maar kreeg geen salaris.

Vijf moeilijke jaren volgden, maar Ernie Bevin hield vol.

Een lichtstraal in zijn leven brak door op de dag, dat hij kennis maakte met een molenaarsdochter in Bristol.

Zij werd Mrs. Bevin.

In de arbeidersbeweging groeide Bevin intussen sterk en in 1922 stichtte hij de machtige Transport & General Workers Union.

Heden is Ernest Bevin ongetwijfeld de machtigste arbeidersleider van Engeland.

Met Churchill heeft hij het vroeger slecht kunnen vinden. Dit bleek onder meer bij de staking van 1926. Deze werd gebroken door Churchill.

Bevin zeide toen van Churchill: „It will be a Godsend for this country", indien Churchill voor goed uit zijn ambt gezet wordt.

Niet dat hij brilliant is, maar het is niet veilig om het lot van millioenen mensen te laten in de handen van een man „with an unstable mind".

De tegenstelling was niet zo groot, of Churchill deed een beroep op Bevin, toen hij zijn nationaal cabinet vormde.

Ernie Bevin de Labour Czar werd Minister van Arbeid en hij deed schitterend werk.

In de bange uren van het gevaar moesten de arbeiders al de moeizaam verworven voordelen prijsgeven.

Zij deden dit, wetende, dat wanneer Hitler eenmaal verslagen was, Ernie Bevin zou zorgen, dat zij alles weer terugkregen.

Dat Groot Britannië thans een arbeiders-regering heeft, lijkt gevaarlijk voor de belangen der rechtse groepen.

Velen vrezen dat Groot Britannië een soort Sovjet staat zal worden.

Deze vrees is ons inziens ongezond. Men vergete niet, dat de Britten elk stelsel aanpassen aan hun eigen mentaliteit. Daarbij komt, dat de Communisten Ernest Bevin vaak even fel bestreden hebben als de Conservatieven.

Het verleden van Ernie Bevin staat er borg voor, dat de Britse buitenlandse politiek in de ware zin des woords Brits zal zijn.

op spoedge hulp, daar er veel

NIEUWS VAN OVERAL

De oorlogsschade van het Bioscoopbedrijf in Europees Nederland wordt geschat op ƒ 12.000.000. Tot voorzitter van de Nederlandse Bioscoop bond werd gekozen de heer M. Vermin, Maastricht, tot directeur de heer J. Bosman.

„De Korenschoof" maakte nog in het boekjaar 1945 — '45 een begin met de vermaling van buitenlandse tarwe, maar de resultaten zijn ongunstig. Het verliessaldo bedraagt ƒ 12.464 (v.j. 3004). Het bedrijf bleef voor oorlogsschade gespaard.

INSPECTIETOCHT.

De torpedojager „Piet Hein" keerde naar Tandjong Priok terug na een inspectietocht van drie weken in de Grote Oost.

VIERING IN FAMILIEKRING.

De driekleur en vele oranjewimpels sierden de huizen van alle Nederlandse steden en dorpen ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Beatrix. Daar Prinses Juliana nog niet geheel hersteld is van de mazelen had de viering in het Paleis te Soestdijk alleen in kring plaats. (Aneta)

VERKIEZINGEN GA[AN] DOOR.

De Argentijnse regering kende officieel de kr[a]chten als zouden de v[erkiezin]gen welke voor 24 Febr[uari] zijn vastgesteld, worden [uitge]steld. Het communiqué [zegt] dat er op de bepaalde [datum] worden gestemd en zon[der wij]ziging der plannen. [Buenos] Aires, (AP) 1.2).

Oorlogsweeën in Habana.

Wie de kranten in Habana opent treft daar drie dingen aan: protesten tegen de hoge levensstandaard, artikelen over het schrikbarend tekort aan huizen, vergiftigingen. Het laatste is een geliefkoosd onderwerp van het communistische dagblad Hoy, dat zich dag in, dag uit schijnt te vermeien in de opsomming van misdaden en beproefde misdadigers, speculerend op het publiek dat te gaarne deze zaken leest.

Hoy is dan ook een van de meest gelezen bladen in Cuba, maar het is niet te vergelijken met ware dagbladen van standing als Diario de la Marina en El Mundo. Het is een volksblad en de schrijftrant is daarop afgestemd.

Vanzelfsprekend wordt alle nieuws in communistische trant gegeven. Het communisme in Cuba werd ons als niet omvangrijk, maar wel sterk-georganiseerd omschreven. Wellicht is het een psychologische reactie, dat het blad zoveel over vergiftigingen schrijft! Daar geen enkel ander blad al deze narigheden vermeldt en wij gelegenheid hadden er veel over te spreken, geloven wij dat het nog wel meevalt.

Het tekort aan huizen is een ernstig euvel. Van de vier millioen mensen die Cuba bewonen, wonen er ongeveer één millioen in de provincie Habana. De stad Habana zelf heeft er een zeven of acht honderdduizend, dus is ongeveer even groot als Amsterdam, dat met voorsteden erbij ook wel op een millioen kwam.

Het urbanisatieverschijnsel in Cuba is zeer sterk. Bovendien heeft Cuba een gezonde, sterke bevolkingsaanwas. Het is dus te begrijpen, dat er een huizentekort ontstaan. Thans ziet men overal in de buitenwijken van Habana bouwen op een schaal, zoals men wellicht nergens anders te zien krijgt; Grote flatswolkenkrabbers, losstaande privé woningen enz.

Hierbij valt allereerst een ding op: naast de standaardisatie, die men in de architectuur elders kan aantreffen, doet de Cubaanse architecturale afwisseling weldadig aan.

Cuba moet kundige architecten hebben. Overal verrijzen huizen. Hele straten tegelijk. Nergens staan twee huizen, die ook maar in type gelijk zijn. De oude Spaanse stijl met patio en zaguan heeft men verlaten. Die vindt men nog slechts in de oude binnenstad of in de meer Spaanse steden als Camagüey — een van de aardigste en meest pittoreske stadjes uit het Caraïbische gebied — en Trinidad, een stadje dat nog uit 1514, van voor de Reformatie, dateert en met de trein uit Santa Clara kan worden bereikt. Veeleer heeft men in Habana op de oude Spaanse stijl een geheel eigen, nieuwe, wij zouden haast zeggen, persoonlijk-Cubaanse stijl ontwikkeld. De betraliede vensters zijn behouden, maar moderne lijnen heeft men in de voorgevel verwerkt.

In plaats van de besloten patio binnen heeft men een koele overschaduwde gang om of plateau voor of terzijde van het huis gebouwd. Wat ons biezonder opviel in Habana was, dat alles zo proper is. Het „Zwitserse" spreekwoord over de Latijnse steden gaat in elk geval van Habana niet op.

Velen kopen hun huizen, hetgeen een gezond teken is, omdat de eigen haard veel waard is, maar tevens omdat het een bewijs is dat er geld zit. Een middenstandshuisje komt op een 5 tot 10.000 dollar, dus een behoorlijke prijs. Onder middenstand dan te verstaan wat wij de bovenlaag van de middenstad noemen. leraars, advocaten, dokters en daarmede te vergelijken groepen.

Van de schrikbarende nood heeft het Habaanse dagblad El Pais een deugd gemaakt. Het had een oplage van ongeveer 25.000 exemplaren, zoals ook de beide andere grote dagbladen Diario de la Marina en El Mundo.

El Pais schreef toen opeens elke maand een loterij uit met als hoofdprijs een woonhuis, dat prompt in eigendom werd gegeven. Dat kost de krant twaalf royale woonhuizen per jaar, doch de oplage vloog omhoog tot 60.000 abonnees en op Zaterdag — vanwege de 'comies' — tot 90.000 Hierdoor is El Pais tevens de krant met de grootste oplage geworden.

Het derde probleem vormen de hoge kosten voor noodzakelijke behoeften. **Volgens de laatste gegevens is de levensstandaard momenteel in Cuba 30% hoger dan in de Verenigde Staten.** Dit zegt meer dan een opsomming te geven van allerlei waren met haar prijzen. Wie als door de Curaçaose Deviezencommissie kort gehouden mannetje zijn weg moet zoeken in Habana ziet de hem te karig toegemeten dollars dan ook vlot over het Prado rollen.

Van overheidswege werd een schaal met maximumprijzen ingevoerd.

Is dit op Curaçao al een utopie, maar kan men daar met enkele controleurs de ergste uitwassen binnen de perken houden — iets waarvoor ons gouvernement in vergelijking met andere landen lof verdient — in een grote stad als Habana is dit een practische onmogelijkheid gebleken.

FRANCE DECK.

SNELLE BERICHTGEVING.

Naar aanleiding van ons bericht gisteren dat wij de benoeming van Frans als tot voorzitter van het Hof eerst thans vernamen — de benoeming had plaats op 23 Januari — deelde de G.P.D. ons mede, dat men hier op Curaçao uit de per post overgestuurde Koninklijke Besluiten kennis had genomen van de benoeming. Vanzelfsprekend is het voor de post een normale tijd geweest, zodat ons verwijt dan ook die instantie niet treft. Wel vragen wij ons af of er in Nederland geen instelling is — bijvoorbeeld Aneta — die terstond nadat zulke hoge benoemingen erdoor zijn telegrafisch deze mededeelt aan de plaatselijke pers of aan de gouvernementspersdienst. Wat deze laatste betreft hebben wij de ervaring dat alles vlug doorgegeven wordt aan de kranten. Maar het is jammer als het Curaçaose publiek op dergelijke zeer belangrijke benoemingen wachten tot een ambtelijk papier per post is overgekomen.

KATHOLIEKE SPORT CENTRALE.

Hedenmiddag voetbal op het Rifterrein om 16 uur: Sithoc 2 — D.B.O. 2.

Zondag: Sportdag op Brakkeput.

Op het Rif: 10 uur Softbal: Zona — La Pantera Negra.

Voetbal: 16 uur Boys — Republiek (scheidsrechter W. Pooters).

Op Suffisant: Adelaars — Colombiaans elftal.

DE LIJST VAN DE P.A.A.

Vrijdag, 1 Februari 1946:

Vertrokken.

Naar Ciudad Trujillo: Andres J. Espinal, Minerva S. de en Eric Plaza.

Naar La Guayra: Ramez J. Isa, Robert Steele, Octavio Rodriguez.

Aangekomen:

Van La Guayra: Sylvia en Jan Tinoco; Guillermo Bachs, Olimpia en Antonia Mayo.

Van Ciudad Trujillo: Habib Esteano, Maria A. Horandeira, Violeta en Rosa H.Jimenez; Maximo Montero, Willem F. Metz.

HET RECITAL VAN HEDENAVOND.

Hedenavond om 20.30 uur zullen de bekende artisten France Deck en Raoul del Val een recital geven in het Brion theater. France Deck wordt beschouwd als een zeer groot violiste van deze tijd.

Raoul del Val was verbonden als bas aan de Opera van Parijs en later aan het Koninklijk Theater te Londen enz.

De beide kunstenaars zullen begeleid worden door een plaatselijk pianist.

NIEUWE STATENGRIFIER.

Met 12 van de 13 stemmen is Anthony Hendrik Marinus van Weel gisteravond gekozen tot griffier van de Staten van Curaçao. Er waren vier sollicitanten: A. M. H. M. van Weel, R. W. Thurkow, G. C. Sprockel en Ph. Evertsz. Op den heer Sprockel werd ook een stem uitgebracht. Met uitzondering van Dr. J. R. Arends van Aruba waren alle statenleden aanwezig.

De nieuwe griffier, die 45 jaar oud is, kwam in 1928 op Curaçao en werkte in verschillende rangen op de secretarie, financiën enz. Ook was de nieuwe griffier enige tijd als ondergezaghebber op St. Eustatius en droeg hij gedurende de oorlog een tijd lang de wapenrok. Juist een jaar geleden kreeg Griffier van Weel de rang van hoofdcommies.

Georges Jean Ferguson, 51 jaar oud, gaat 30 Maart aanstaande voor de laatste maal naar de griffie, waarna hij nog in ambtenlijk verband blijft tot eind April.

Zo spoedig mogelijk zal de oud-griffier zich bij zijn echtgenote en kinderen voegen, die in een dorp bij Philadelphia wonen.

Wij danken den oud-griffier reeds nu voor de buitengewoon voorkomende wijze waarop hij ons bij ons werk immer heeft geholpen en voorgelicht. Wij kunnen ons niet herinneren ooit eenmaal tevergeefs bij hem te hebben aangeklopt en wij spreken gaarne de wens uit, dat onze samenwerking met den nieuwen griffier van eenzelfde hartelijke aard zal zijn.

ONS KONINKRIJK

DE TOESTAND VAN DE LANDBOUW.

De quaestie wat er gedurende de Japanse bezetting gebeurde met de landbouw in Nederlands Indië, waarin enorme bedragen geïnvesteerd waren, kan nog niet beantwoord worden, daar grote gedeelten van Insulinde nog niet onder toezicht staan.

De meeste plantages bevinden zich op Java en Sumatra, waar het Geallieerde toezicht zich tot enkele steden bepaalt. Toch kan men zich een oppervlakkig beeld vormen aan de hand van de gegevens der Japanse economen, die echter niet gecontroleerd kunnen worden; deze gegevens moeten dus onder voorbehoud worden aanvaard.

Na de instelling van het Japanse burgerlijke bestuur op Java werd alle landbouwproductie geplaatst onder het directe toezicht van de Japanse burgerlijke autoriteiten.

In Juni 1942 werd een organisatie gevormd, die alle plantages — behalve de suikerplantages — controleerde. De naam van die organisatie werd verschillende malen gewijzigd.

De plantages, die door de organisatie werden gecontroleerd tot Juni 1944 waren: 1) Alle rubberplantages groter dan 25 hectare. 2) Alle kinine-plantages. 3) Alle koffieplantages groter dan 25 hectare.

Politiek beschouwd kan het Japans bestuur over de landbouw in drie perioden worden verdeeld: 1) Tot 18 Juni 1943, gedurende welk tijdperk de Japanners de productie van de plantages op peil hielden. 2) Tot Juni 1942 toen de meeste belangrijke plantages op vóór-oorlogse peil werden gehouden en de kleinere plantages werden omgezet in sisal- cacao- en pyretheumplantages.

Plantages die niets voortbrachten werden opgeruimd. Grote rubberplantages, die niet veel voortbrachten zijn ook opgeruimd.

Midden 1942 werden voorbereidingen getroffen om de rubberplantages met 25% te verminderen en deze plannen werden inderdaad gedeeltelijk verwezenlijkt.

Maïs werd tussen de rubberbomen geplant waardoor de jonge bomen zekere schade hebben opgelopen. 3) De periode van Juni 1944 tot de Japanse capitulatie werd gekenmerkt door het voeden van de plantagewerkers met hun eigen oogst, de aanplantingen van sisal, uitbreiding van de opruiming der niet-voortbrengende plantages, het wegvoeren van machines en het omhakken van oude rubberbomen om als brandstof dienst te doen.

Over de algemene toestand van de plantages kan het volgende gezegd worden: De kinine-plantages zijn in vrij goede conditie, dank zij de nieuwe aanplantingen.

Volgens de Japanners is de totale oppervlakte slechts in geringe mate beperkt. De vooroorlogse productie was 50 tot 60% van de standaard-productie. Na de Japanse capitulatie is de productie tot meer dan 100% gestegen.

De Japanners hebben alle bomen, die ouder dan 17 jaar waren, gekapt.

Men verwacht, dat Indië na herstel van wet en orde voldoende kan voortbrengen om de wereldmarkt te voorzien. De algemene toestand van de koffieplantages kan als goed worden beschouwd. Grote koffieplantages, waaronder proeftuinen en de beste aanplantingen, zijn echter vernield.

De productie in 1945 bedroeg 22.000 ton tegenover 36.000 ton in 1942. De theeplantages zijn over het algemeen erg verwaarloosd. 35% Ervan is in 1943 verwoest om aanplantingen in het belang van de Japanse oorlogvoering te verrichten.

Wegens het grote gebrek aan pakmateriaal — bv. zakken om rijst te verpakken — hebben de Japanners op de theeplantages sisal geplant (Aneta).

Hoe de Terreur groeide op Java

door

SJEF VOETS.

Er bereiken ons slechts weinig kranten hier op Java, doch uit deze weinige bladen constateren wij met droefheid in het hart, hoe het merendeel van de buitenlandse pers tegen ons, Nederlanders is.

Wij zijn er van overtuigd, dat zeer veel geschreven en voorgelicht wordt door incompetente journalisten, meestal buitenlandse correspondenten. Door hen die geen kennis van zaken hebben. Indië niet kennen, zich nog nooit verdiept hebben in de structuur van dit land, in haar politieke en economische verhoudingen.

Thans hangt van dit handjevol journalisten de publieke opinie af van bijna de gehele wereld, in een oneerlijke, laffe strijd van Nationalistische oproerkraaiers tegen ongewapende burgers, vrouwen en kinderen hier op Java.

In de „New York Post" verscheen onlangs een hoofdartikel, waarin gezegd werd: „dat de pogingen van de Nederlandse en Franse regeringen, om de Nationalistische bewegingen in discrediet te brengen, een welbekende tactiek is", terwijl enige dagen daarna de Britse contra-spionnagedienst bericht, dat speciaal Europeanen-hatende elementen in deze landen zijn opgeleid door de Japanners, om op deze wijze de oorlog na de capitulatie voort te zetten.

Niemand anders dan de duizenden, die deze oorlog van nabij hebben medegemaakt, de methodes gezien hebben, waarmede de Japanners vochten, die deze Oosterse bezetters hebben medegemaakt in de kampen, kunnen oordelen over hetgeen zich thans op Java afspeelt.

Zij weten niet, deze correspondenten, hoe deze Japanners tijdens de bezetting hun anti-Europese propaganda hebben gevoerd. Zo kunnen we honderden gevallen noemen uit eigen omgeving. Hoe dikwijls moesten wij ons en masse naakt uitkleden voor de in opleiding zijnde inlandse soldaten om gefouilleerd te worden. Wij hebben dit proces van haat tegen blanken zien groeien van het begin van de bezetting af. Hoe deze inheemse soldaten ons in het begin niet goed konden slaan en hoe zij zelf op beestachtige wijze gestraft werden, bij ieder blijk van medelijden, dat zij toonden voor ons Europeanen, totdat ze eindelijk zover gebracht waren, dat zij onze vrouwen in de mond konden spuwen, tot ze deze vrouwen en kinderen konden slaan en trappen tot bewusteloosheid intrad, en na bijgekomen te zijn, weer opnieuw konden slaan en trappen.

Niettegenstaande deze vier jaar van weldoordachte geraffineerde anti-Westerse propaganda, herinneren wij ons, hoe op de eerste dag, toen de kampen opengingen, kort na de capitulatie van Japan, honderden inlandse bedienden hun opwachtingen kwamen maken, bij hun vroegere werkgevers, voorzien van eten, gegeven uit hun eigen armoede, aan de nauwelijks aan de hongerdood ontsnapten Nederlanders. Dit was eind Augustus.

Hier en daar duiken echter al wel de eerste speldjes met de Nationalistische kleuren rood-wit op, doch als je vraagt wat dit betekent, als je zegt dat ze toch zeker het blauw vergeten zijn, zoals het de Nederlandse vlag vormt, stamelen ze beschaamd, en grinnekend verdwijnt het Nationale vlaggetje in de zak.

Ze doen goede zaken, deze inlanders. De pas ontvangen oude uniformen, de lakens die de geïnterneerden krijgen, worden gretig omgeruild tegen vlees en eieren, want hun honger is niet te stillen.

Er is in de steden en om de kampen een gemoedelijke handel tussen Indonesiërs en Nederlanders, de oude gemoedelijke omgang van vóór de oorlog nog. En de geïnterneerden gaan terug naar hun woningen, ze zoeken hun gezinnen weer bij elkaar, ze krijgen brieven van hun oude, trouw gebleven bedienden, dat ze nu maar gauw thuis moeten komen, want dat het huis weer in orde is. Vele bedienden hebben de bezittingen van de Nederlanders stiekum bewaard, dikwijls met gevaar voor het leven, want het niet uitleveren van Nederlandse eigendommen werd zwaar gestraft.

En dan komen er berichten van geheime Japanse verenigingen, maar ieder lacht erom, want Japan is immers verslagen.

En Augustus gaat voorbij en in September verschijnen de eerste slogans op de straten: „Indonesia for the Indonesians, Holland for the Dutch", stuntelig weliswaar, maar ze verschijnen hoe langer hoe meer en ze worden steeds feller. Maar nog steeds is het gemoedelijk op straat. Vreemd gemoedelijk weliswaar, want de verslagen Japanners zijn even talrijk op straat en even uitbundig als de bevrijde Nederlanders.

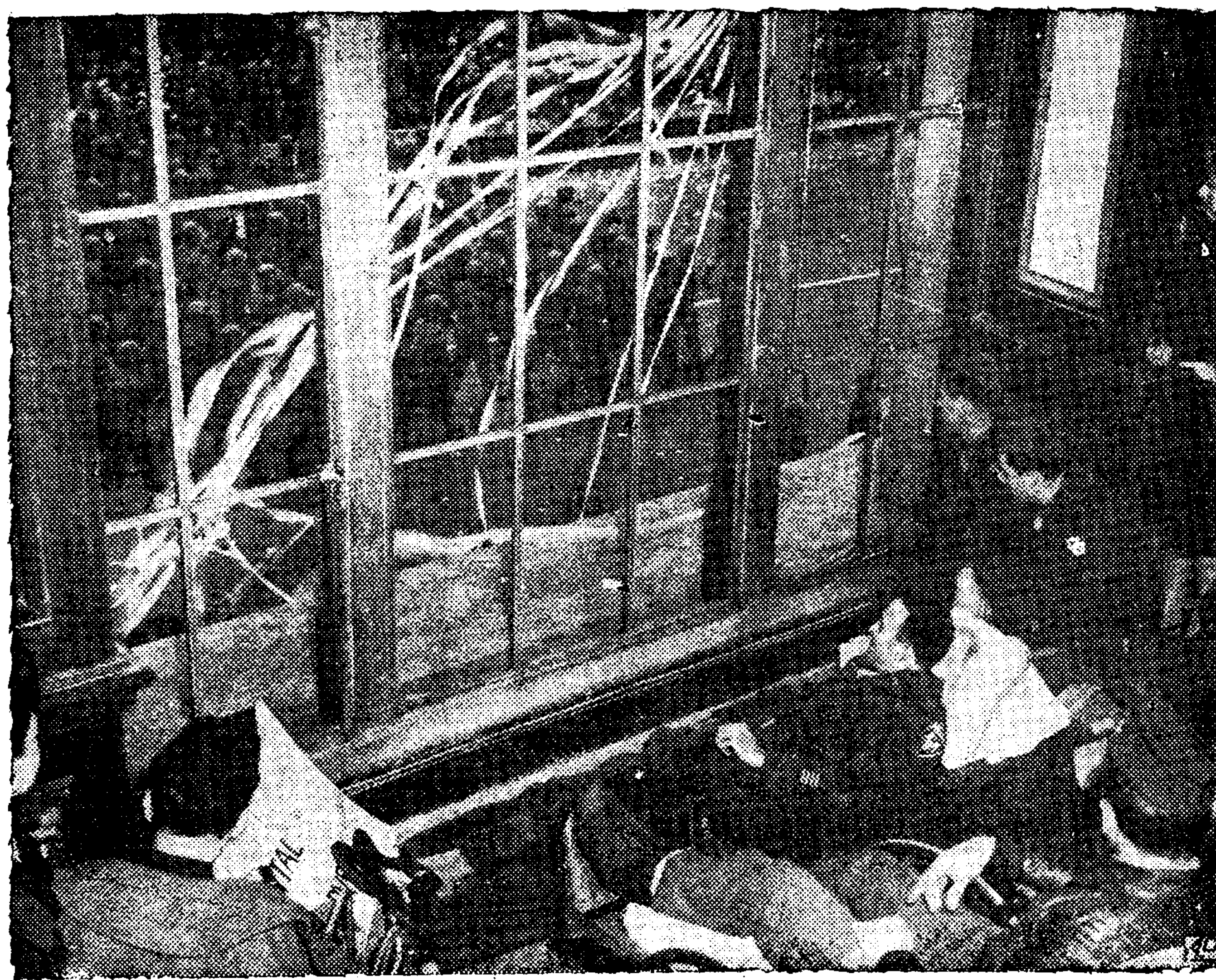
De rood-witte vlaggen worden talrijker; iedereen is echter overtuigd, dat ze weldra vervangen zullen worden door de Nederlandse en Engelse. Hier en daar begint zich een incident voor te doen. In Soerabaia wordt een Europeaan vermoord bij het neerhalen van de Indonesische vlag; op enkele plaatsen begint ook de boycot tegen Europeanen: op straat verbieden met stokken gewapende inlanders aan „the man in the street" handel te drijven met blanken. De Nationalistische pers wordt scherper, propaganda wordt gemaakt door de intussen door de Japanners verlaten radio-stations. Kleine groepjes van Engelse soldaten komen intussen op Java, maar geallieerde bezetting is nog niet in het land. De Japanners begeven zich met grote voedselvoorraden uit hun leger-stocks naar „berg-hotels", terwijl het eten in de kampen, van de mensen die daar moeten blijven, omdat ze geen tehuis hebben, nog niet erg veel beter van qualiteit is dan tijdens de bezetting.

De Japanners trekken zich overal terug. De Nationalisten nestelen zich nu aan het hoofd van spoorwegen, telefoon, waterleiding en andere openbare diensten. De Nederlanders in de kampen krijgen hiervoor geen kans en geen opdracht. De Nationalisten worden nu agressiever. Ze fouilleren bv. de Nederlanders, die per trein reizen op wapens. Ze nemen post in beslag van Rode Kruisbrieven om deze zg. te censureren.

Intussen zijn de Nationalisten, meestal van de semi-intellectuele klasse, vastbesloten, hun posities verworven na de Japanse terugtrekking, vast te houden, want ze weten dat ze niet de capaciteiten bezitten zich tijdens Nederlands bewind te handhaven.

Ze winnen de jeugd. Nationalistische militaire kampen duiken op. Duizenden inlandse jongens begeven zich naar de kampen en niettegenstaande ze bijna geen eten daar hebben, noch kleren, nauwelijks onderdak, weten hun „leiders" deze jongens het rad van „onafhankelijk" voor de ogen te draaien en worden ze door onderofficieren en politiemannen uit onze corpsen nog, als soldaat tegen den Nederlander opgeleid.

Iedereen die Indië kent en lief heeft, weet dat Indië zijn ondergang snel, zeer snel tegemoet gaat onder dit soort „leiders".

Gewonde soldaten in het Hal loran Hospitaal te New York slaan door een raam een parade van hun vroegere afdeling gade.

Meer troepen landen. Soekarno krijgt zijn zin niet en hier en daar worden reeds, bewust en met voorbedachten rade Nederlanders vermoord, de Nederlanders, die ter goeder trouw terug gingen naar hun gezinnen. Dan komen serieuzer berichten over de stakingen in Australië en elders. Wij zijn diep ontsteld. De inlanders worden overmoediger nu ze steun vinden bij de dokwerkers in Australië en ze spreken nu meer en meer over de Kapitaal-zuchtige Nederlanders.

Veelvuldiger worden dan de laaghartige moorden op Nederlanders. Jongens, die voor hun moeder in het kamp buiten even een boodschap gaan doen, worden gevonden met afgekapte armen en benen.

Mensen die nog durf hebben om te reizen, worden uit de trein gehaald en niemand heeft nog ooit iets van hen vernomen. Tientallen worden van hun bed gelicht en verdwijnen spoorloos. Nergens is een nasporingsdienst. Alles is tot een chaos geworden; eind September.

Niemand heeft nog enig toezicht op ongure elementen, waarvan er dit land met haar millioenen bevolking er duizenden en duizenden placht te hebben ondergebracht in de tientallen grote gevangenissen onder een normaal bewind. Duitse officieren helpen met Japanners samen in een grote actie tegen den Geallieerde in Soerabaia.

Tientallen N.S.B.-ers, door onze regering geïnterneerd en door de Japanners vrijgelaten, gaan gewoon hun gang op Java. Japanners geven hun wapens af aan de Nationalisten. In November zijn nog geen Japanners officieel ontwapend. Met ontstelling horen wij op Java, hoe de schepen voor de Nederlandse soldaten gehandicapt worden. Met verbetenheid horen wij hoe Indonesiërs uit Australië repatriëren en onze troepen en herstelgoederen geen schepen kunnen krijgen. Dan worden elf officieren van de Rapwi als beesten afgemaakt. Maar dit is blijkbaar nog steeds niet voldoende. Meer en meer krijgen fanatieke Mohammedaanse priesters vat op de bevolking, en gij, die Indië niet kent, kunt zich dit gevaar moeilijk realiseren en tientallen Europeanen, vrouwen en zelfs kinderen worden ritueel vermoord.

Thans zwijgen de buitenlandse correspondenten; want dit valt blijkbaar buiten de grote politieke lijn.

Twee dagen nadat de Australian Broadcasting Co., op 10 November bericht, dat de Japanse generaal Ikabu, die gezocht wordt wegens uitlevering van wapens aan de Nationalisten, met 10.000 zwaar bewapende Japanse soldaten Soerabaia heeft verlaten, verklaart de Minister van Luchtvaart in Australië, dat de 250 Rafmanschappen niet meer op Nederlandse vliegvelden mogen werken.

Met bloedend hart, thans bijna midden November zien wij de evacuatie van onze vrouwen uit Oost-Java aan. Deze vrouwen, och, gij die dit niet van zo nabij hebt medegemaakt, kunt zich dat haast niet voorstellen, deze vrouwen die door de Japanners zijn aangetast geworden in haar diepste gevoelens van „vrouw-zijn", die mishandeld zijn als nooit vrouwen op de wereld, honger hebben geleden, zodat ze nog 30 tot 32 kg. wegen, die aangetast zijn in haar moederschap op onbeschrijfelijke wijze, bijna vier jaar lang.

Wij zien hoe deze vrouwen en kinderen, nauwelijks van de ergste uitputting bekomen, door inlandse jongetjes van 12 en 14 jaar oud uit hinderlagen worden beschoten, terwijl ze evacueren — en thans zonder enige bezitting als de lompen die ze aanhebben in kampen worden ondergebracht, die reeds verlaten waren, omdat ze volkomen uitgewoond waren.

Wie zijt gij in Australië en elders, dat gij de verantwoording hebt durven nemen van zoveel mensenlevens? Was het niet genoeg toen gij hoordet, dat de elf officieren waren vermoord; was het nog niet voldoende toen Brigade Generaal Mallaby op laffe wijze vermoord werd? Moeten wij u nog verhalen van de acht Jezuïeten, die ik in de kampen zelf zo goed gekend heb, en die op 1 November jl. te Magelang zijn vermoord, geëxecuteerd door een stelletje heethoofden, volkomen onschuldig aan wat ook? Priesters die hun leven hadden toegewijd aan het geestelijk en materieel welzijn van de Indonesiërs.

Moeten wij u nog vertellen van de honderden burgers, priesters, vrouwen en kinderen, die overal op Java door het uitvaagsel van de inheemse samenleving in gevangenissen worden gehouden en waarschijnlijk nooit meer zullen terugkomen? Van onze herstelgoederen, die gestolen worden, de medicijnen, die we hier in de kampen nog maar nauwelijks zien drie maanden na de oorlog.

Hoe durft gij, voorzitters der Vakverenigingen, het leven van de millioenen inlanders, die hieraan onschuldig zijn, in de waagschaal te stellen in een ongelijke strijd tegen de geallieerden? Waarom saboteert gij onze Nederlandse zaak? Wij, duizenden en nog eens duizenden op Java, die de situatie beter kennen dan gij, die de oorlog van veel nabijer hebben medegmaakt dan gij, die waarschijnlijk door de oorlog in Nederland en hier veel socialer opvattingen hebben gekregen dan gij; wij vragen ons met droefheid af, wanneer gij uw fouten zult inzien.

En gij, geallieerde soldaat, gij die naast ons hebt gevochten tegen onrecht en onderdrukking; waarom, soldaat, wilt gij **vóór** Kerstmis thuis varen, terwijl de vrouwen en de kinderen van de ruim 50.000 van onze soldaten in de kampen in Azië gestorven, nog overgeleverd zijn aan de willekeur van door vuige propaganda opgezweepte inlanders? Hoe wilt gij beslag leggen op de schepen voor uw thuisvaart, terwijl de toestand van de vrouwen en de kinderen van de met u in de kampen gezeten hebbende Nederlandse kameraden, waarvan er waarschijnlijk wel 80 moedwillig door de Japanners vermoord zijn, slechter, neen, véél slechter is dan tijdens de Japanse bezeting? Gij, wie zijt gij toch, geallieerde soldaat, die nog niet gedacht hebt aan de vrouwen en kinderen van uw gestorven kameraden, die zelf hun gezinnen niet meer kunnen beschermen?

Bandoeng, 13 November 1945.

HET BEZOEK AAN EEN VROUWENKAMP.

Michel Monschen, correspondent van het Brusselse socialistische blad „Le Peuple" die met andere journalisten een bezoek bracht aan een interneringskamp in Midden-Java schreef in zijn blad het volgende:

Ik ben juist weergekeerd van Djokjakarta, waar enkele autoriteiten om de Indonesische republiek enige journalisten hadden uitgenodigd om een bezoek aan een interneringskamp te brengen. Het bezoek was te kort om ons in staat te stellen een goede opinie te vormen.

Hoewel wij niet in staat waren een stap te zetten zonder vergezeld te zijn door Engels sprekende, vertegenwoordigers van het republikeinse Ministerie van Voorlichting, was het toch gemakkelijk te zijn wat waarheid was en waar propaganda een rol speelde.

Het uitzicht van de straten leek normaal. De mensen schenen goed gevoed, maar waren slecht gekleed. Maar het kledingsvraagstuk is slecht voor heel Java. De winkels waren open. De markten waren gesloten toen wij aankwamen, maar de prijzen, die wij in de juwelierswinkels zagen, waren zeker een derde lager dan te Batavia.

Een bezoek, dat wij tegen de avond brachten aan een interneringskamp waar Nederlandse vrouwen en kinderen opgesloten zaten, gaf ons een gevoel van onbehagen. Ik spreek een beetje gebroken Nederlands, maar men had ons van te voren reeds verwittigd, dat een van de voorwaarden om deel te mogen nemen aan de reis was, dat wij in geen geval zouden trachten om Nederlands te spreken.

Maar zelfs al had ik mijn woord willen breken, dan had ik de kans toch niet gekregen omdat ik de hele tijd door een Indonesiër vergezeld werd. Alle vrouwen in het kam hadden bevel gekregen om het rood-witte insigne van de republiek te dragen om te tonen, dat zij niet tegen de Indonesiërs zijn. Het was een pathetisch bezoek.

Sommige vrouwen dachten dat wij gekomen waren om haar te bevrijden, maar zij droegen haar ontgoocheling moedig toen zij hoorden dat dit niet het geval was.

De 207 vrouwen in dit kamp waar de condities vrij redelijk zijn, leven meer afgezonderd dan wanneer zij op een onbewoond eiland zouden zitten. Zij verkeren, volkomen in het duister over haar mannen en zij gaven mij de indruk alle hoop te hebben opgegeven en zich dermate in haar lot te hebben geschikt, dat zij alle belangstelling in het leven verloren hebben.

In het begin waren zij bang om met mij te praten, maar later, toen zij op dreef kwamen, daagde een lid van de T.K.R. op om mij er aan te herinneren, dat ik naar een Wajang spel moest gaan kijken; hij zowel als ik wist dat dit spel alleen maar in zijn verbeelding bestond.

Niettemin heb ik wel gemerkt hoe het in dit kamp gesteld was en dan is dit waarschijnlijk nog een model-kamp omdat het uitgezocht was om aan de journalisten getoond te worden.

In het kamp houdt de T.K.R. een winkel, waarin de vrouwen kunnen kopen tegen Japans geld. Geld ontvangen deze vrouwen echter niet en zij moeten zich in leven houden door dat laatste beetje te verkopen dat zij nog bezitten.

Indien niet spoedig iets gedaan wordt om deze vrouwen te hulp te komen, zullen zij alles moeten verkopen, tot het laatste stukje kleren toe. Sedert maanden hebben zij geen post meer ontvangen.

Toen ik het kamp verliet dacht ik ineens aan de vele republikeinse aanplakbiljetten, die ik in de stad had gezien en waarin de Indonesische jeugd werd opgeroepen om zich bij de Indonesische „vlioot" en „luchtmacht" te vervoegen.

Ik dacht aan de droeve ogen van de Europese vrouwen en kinderen, voor wie geen opgewekte aanplakbiljetten worden opgehangen en voor wie nog geen hulp in het vooruitzicht is (Aneta).

EEN SCHIP VERTREKT.

Een schip, geladen met levensmiddelen, kleren en medicijnen, zal van Brisbane naar Java vertrekken. De Australische vakbonden hebben dit schip bij wijze van proef vrijgegeven. Alle schepen zullen vrij gegeven worden, indien de rapporten over de verdeling van de levensmiddelen enz. voldoening geven (Aneta).

LINTJES VOOR DE OFFICIEREN.

Luitenant Generaal Kruls is in de orde van Bath opgenomen.

Generaal Majoor J. B. Ridder de van der Scheuren, is benoemd tot commandeur is de Orde van het Britse Imperium, Generaal Majoor H. J. van den Bergh, Kol. F. J. H. Snijders, Luitenant Kolonel H. P. Limthorst Homan, Luitenant Kolonel A. F. H. Blaauw, Luitenant Kolonel S. Ahning zijn benoemd tot officier in de Orde van het Britse Imperuim en Majoor C. W. Ritter tot lid van de Orde. (Aneta)

BEVORDERING VOOR DE DIPLOMATEN.

T. Elink Schuurman, oud-Consul Generaal der Nederlanden te New York, is benoemd tot Buitengewoon Gezant en gevolmachtigd Minister. Hij is nu aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verbonden. Ook de vroegere consul Generaal te Manilla is tot dezelfde rang verheven. E. Star Busman, A.F.H. van Troost de Bruynland en J. Visser zijn benoemd tot gezantschaps-kanseliers. (Aneta)

INDONESISCH VOLKSFRONT.

141 Indonesische organisaties hebben een volksfront gevormd en een programma opgesteld waarin inbeslagneming geëist wordt van de industrie die in handen van den „vijand" is. Wie deze vijand is wordt niet nader aangeduid.

In het bestuur van die volksfront is Soedirman, Hoofd van de T.K.R. en Amadji, bevelhebber van de zeestrijdkrachten van de T.K.R.

Sjahrir tracht het belang van dit volksfront te minimaliseren. Hij moest echter wel toegeven dat de grote Moslem-organisatie ook deel uitmaakt van de 141 groepen. Indien er enige twijfel mocht bestaan ten opzichte van de trouw aan de republikeinse regering dan zal deze regering niet aarzelen om de nodige stappen te nemen.

Het programma van de nieuwe groepering is opgenomen in het blad „Merdeka". Het omvat de vorming van een volksregering en een volksleger, de ontwapening van de Japanners, de regeling van de quaestie der Europese krijgsgevangenen en geïnterneerden en inbeslagneming en exploitatie van ondernemingen en industrie die aan den vijand behoort. (Aneta)

CLARK KERR ANTWOORDT.

Toen Clark Kerr gevraagd werd tijdens de persconferentie of de Indonesische quaestie voor de Organisatie der Verenigde Landen zou worden gebracht, antwoordde hij: „Ik meen dat Minister Bevin gezegd heeft, dat hij gaarne deze taak behandeld zag."

Op een vraag of een regeling die voor Java en Sumatra zou worden getroffen ook van toepassing zou zijn op de andere delen van Indonesië antwoordde hij: „Wat Indonesië omvat valt onder mijn zending. Ik vermoed dus dat het regeling voor geheel Indonesië geldt". Over de Nederlandse parlementaire commissie zei hij, dat dit een zuiver Nederlandse aangelegenheid is die geheel buiten hem om gaat.

Overdenking.

FEEST DER ZUIVERING VAN DE H. MAAGD.

Zo is er oudtijds voorspeld: Moeder Sion [1]) zal zeggen: „Man aan man [2]) is daar geboren en Hij, Hij heeft ze gegrondvest, de Allerhoogste." O Almacht van Hem die geboren wordt! O heerlijkheid van Hem die uit de hemel op aarde neerdaalt! Nog werd Hij in de schoot gedragen, en reeds werd Hij door Joannes den Dooper van uit zijns moeders schoot begroet. Hij werd in den tempel aan God opgedragen, en herkend door Simeon, den befaamden hoogbejaarden, beproefden en gekroonden grijsaard. Toen heeft hij Hem leren kennen, toen Hem aanbeden, Hem gezegd: „Nu laat Gij Heer, uwen dienaar in vrede gaan want mijn ogen hebben uw heil aanschouwd." Zijn heengaan uit deze wereld werd uitgesteld, opdat hij Hem geboren zou zien, door wien de wereld geschapen is. **De grijsaard herkende het Kind, en werd weer** jeugdig bij het Knaapje. Hij die vol godsvrucht was, werd vernieuwd in leeftijd. Simeon de grijsaard droeg het Christuskind, Christus bestuurde Simeons ouderdom. Door den Heer was hem gezegd, dat hij de dood niet zou smaken, eer hij den Gezalfde des Heren zou hebben aanschouwd. Christus is geboren, en het verlangen van den grijsaard is vervuld toen de wereld zelf hoogbejaard was. Hij is tot den ouden man gekomen, die een verouderde wereld heeft gevonden.

In die wereld toch wilde hij niet lang vertoeven, en hij verlande Christus in deze wereld te aanschouwen, terwijl hij met den profeet zong: „Betoon ons, Heer, uwe barmhartigheid, en schenk ons uw heil." En opdat gij tenslotte zoudt weten, hoe verheugd hij was, besloot hij met deze woorden: „Nu laat Gij uw dienaar in vrede gaan; want mijn ogen hebben uw heil aanschouwd". De profeten hebben voorspeld, dat de Maker van hemel en aarde op aarde met de mensen zou verkeren; een engel heeft aangekondigd, dat de Schepper van het vlees en den geest in het vlees zou verschijnen; Joannes heeft van uit de moederschoot den Verlosser in de moederschoot begroet; de grijze Simeon heeft in het kind zijn God erkend.

1) d.i. Het tot moeder der volken geworden Sion.

2) ontelbaar velen.

VIERDE ZONDAG NA OPENBARING.

Homilie van den Heiligen Hieronymus, Priester, bij Mattheus 8, 23—27.)

Het vijfde wonder deed Jezus, toen Hij in het scheepje steeg te Capharnaum, en de winden in het meer gebood. Het zesde, toen Hij in het land der Gerasenen den duivelen macht gaf over de zwijnen. Het zevende, toen Hij aankomende in zijn eigen stad een tweede lamme op diens bed genas. De eerste lamme immers is de dienstknecht van den honderdman.

Hij echter sliep. En zij kwamen tot Hem en wekten Hem, zeggende: „Heer, red ons, wij vergaan." Een voorafbeelding van dit wonder lezen wij bij Jonas: toen de overigen in gevaar verkeerden, was hij zonder vrees, sliep en werd gewekt; en door zijn bevel en zijn geheimnisvol lijden verlost hij die hem wekten. „Toen stond Hij op en gebood de winden en het meer." Uit deze aanhaling begrijpen wij, dat alle schepselen den Schepper erkennen. Want die Hij berispt en aan welke Hij bevolen heeft, erkennen den gebieder; niet volgens een dwaling van ketters, die alle wezens voor bezield houden, maar voor de majesteit van den Schepper is voor Hem waarneembaar wat wij niet kunnen waarnemen.

De mensen nu waren verwonderd en zeiden: Wie is deze dat de winden en het meer Hem gehoorzamen? Niet de leerlingen, maar de zeelieden en de overigen, die in het scheepje waren, verwonderden zich. Indien iemand echter halsstarrig wil volhouden, dat het de leerlingen waren, die zich verwonderden, dan zullen wij antwoorden, dat zij met reden „mensen" genoemd zijn, die nog niet de macht van den Verlosser kennen.